

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

22 décembre 2010

RÉVISION DE LA CONSTITUTION

**Proposition de révision de l'article 167,
§ 1er, alinéa 2, de la Constitution en ce qui
concerne la compétence de mener la guerre**

(déposée par
M. Dirk Van der Maelen et consorts)

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

22 december 2010

HERZIENING VAN DE GRONDWET

**Voorstel tot herziening van artikel 167,
§ 1, tweede lid, van de Grondwet wat de
bevoegdheid inzake oorlogsvoering betreft**

(ingedien door
de heer Dirk Van der Maelen c.s.)

RÉSUMÉ

Les auteurs soulignent que le Roi se borne actuellement à informer les Chambres législatives du début et de la fin de la guerre. Ils estiment que ces décisions manquent de légitimité démocratique. Cette proposition vise dès lors à prévoir que les Chambres législatives doivent donner leur assentiment à ces décisions.

SAMENVATTING

De indieners wijzen erop dat de Koning momenteel de Wetgevende Kamers enkel informeert over het starten en het beëindigen van een oorlog. Zij zijn van mening dat deze beslissingen onvoldoende democratisch gelegitimeerd zijn. Dit voorstel strekt er daarom toe de instemming van de Wetgevende Kamers met deze beslissingen in te voeren.

N-VA	:	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
PS	:	<i>Parti Socialiste</i>
MR	:	<i>Mouvement Réformateur</i>
CD&V	:	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
sp.a	:	<i>socialistische partij anders</i>
Ecolo-Groen!	:	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen</i>
Open Vld	:	<i>Open Vlaamse liberalen en democraten</i>
VB	:	<i>Vlaams Belang</i>
cdH	:	<i>centre démocrate Humaniste</i>
LDD	:	<i>Lijst Dedecker</i>
PP	:	<i>Parti Populaire</i>
<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i>		
DOC 53 0000/000:	<i>Document parlementaire de la 53ème législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>	DOC 53 0000/000: <i>Parlementair document van de 53e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
QRVA:	<i>Questions et Réponses écrites</i>	QRVA: <i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
CRIV:	<i>Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)</i>	CRIV: <i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
CRABV:	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>	CRABV: <i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
CRIV:	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>	CRIV: <i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>
PLEN:	<i>Séance plénière</i>	PLEN: <i>Plenum</i>
COM:	<i>Réunion de commission</i>	COM: <i>Commissievergadering</i>
MOT:	<i>Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>	MOT: <i>Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)</i>
<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties:</i>		
DOC 53 0000/000:	<i>Parlementair document van de 53e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 53 0000/000: <i>Parlementair document van de 53^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
QRVA:	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA: <i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
CRIV:	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>	CRIV: <i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
CRABV:	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>	CRABV: <i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
CRIV:	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>	CRIV: <i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>
PLEN:	<i>Plenum</i>	PLEN: <i>Plenum</i>
COM:	<i>Commissievergadering</i>	COM: <i>Commissievergadering</i>
MOT:	<i>Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)</i>	MOT: <i>Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)</i>

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
<p><i>Commandes:</i> <i>Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél.: 02/ 549 81 60 Fax: 02/549 82 74 www.laChambre.be e-mail: publications@laChambre.be</i></p>	<p><i>Bestellingen: Natieplein 2 1008 Brussel Tel.: 02/ 549 81 60 Fax: 02/549 82 74 www.deKamer.be e-mail: publicaties@deKamer.be</i></p>

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi reprend le texte de la proposition de loi DOC 52 1342/001.

Le Constituant a inscrit, dans la déclaration de révision de la Constitution (document parlementaire DOC 52 0010/001 – Dispositions constitutionnelles soumises à révision en vertu de la déclaration du pouvoir législatif publiée au “*Moniteur belge*” du 2 mai 2007), le titre IV “Des relations internationales” dans son ensemble.

Ce titre a trait, en particulier, aux pouvoirs du Roi, en concertation ou non avec d’autres autorités, en matière de politique étrangère et à la notification de cette politique aux Chambres.

Le droit à l’information dont dispose actuellement le Parlement fédéral est insuffisant. Les auteurs renvoient à cet égard à l’opération dans le Sud de l’Afghanistan, dont le parlement n’a été informé qu’après que la décision formelle avait déjà été prise.

La participation à des opérations étrangères constitue de plus en plus un élément important de la politique extérieure globale. Elle concrétise nos engagements au sein des Nations unies et de l’OTAN et contribue en outre au développement de la politique de sécurité et de défense extérieure européenne. La conception de la participation à des opérations extérieures influence par ailleurs l’ensemble de la politique de défense belge et la structure de l’armée. Les décisions en matière de participation à des opérations extérieures ne constituent pas seulement un pan important de la politique extérieure, mais revêtent aussi une grande importance politique et sociale. De telles décisions nécessitent une forte légitimité démocratique (voir: “*De Grondwet en de inzet van strijdkrachten buiten de landsgrenzen*”, A. De Becker, G. Laenen, M. Van Damme, & E. Vandenbossche (Reds.), Bruxelles: Maklu, 2005).

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit wetsvoorstel neemt de tekst over van wetsvoorstel DOC 52 1342/001.

De grondwetgever heeft in de verklaring tot herziening van de Grondwet (zie parlementair stuk DOC 52 0010/001 – Bepalingen van de Grondwet die dienen te worden herzien krachtens de verklaring van de wetgevende macht verschenen in het “*Belgisch Staatsblad*” van 2 mei 2007), de volledige titel IV “De buitenlandse trekkingen” vatbaar voor herziening gesteld.

Het betreft meer bepaald de bevoegdheden van de Koning, al dan niet in samenspraak met andere overheden, inzake het buitenlands beleid en de kennisgeving hiervan aan de Kamers.

Het huidige recht op informatie waar het federale Parlement over beschikt volstaat niet. De indieners verwijzen naar de operatie in het Zuiden van Afghanistan waarvan het parlement pas ingelicht werd nadat de formele beslissing al genomen was.

Deelname aan buitenlandse operaties wordt meer en meer een belangrijk onderdeel van het globaal buitenlands beleid. Het concretiseert onze engagementen binnen de VN en de NAVO en bovendien wordt het Europees buitenlands veiligheids- en defensiebeleid verder mee tot ontwikkeling gebracht. Bijkomend beïnvloedt een visie over deelname aan buitenlandse operaties het gehele Belgische defensiebeleid en de structuur van het leger. Beslissingen inzake deelname aan buitenlandse operaties vormen niet enkel een belangrijk deel van het buitenlands beleid, ze hebben ook een groot politiek en maatschappelijk belang. Dergelijke beslissingen nooddelen een sterke democratische legitimiteit (zie: “*De Grondwet en de inzet van strijdkrachten buiten de landsgrenzen*”, A. De Becker, G. Laenen, M. Van Damme, & E. Vandenbossche (Reds.), Brussel: Maklu, 2005).

C'est la raison pour laquelle nous proposons de compléter la partie concernée de l'article de la Constitution, notamment en vue d'inscrire l'obligation d'obtenir l'assentiment du Parlement à la participation ou à la prolongation de la participation des forces armées belges à des opérations à l'étranger. Le Royaume-Uni et les États-Unis connaissent une disposition similaire (*War Powers Act of 1973*, selon laquelle le congrès doit approuver l'envoi de troupes à l'étranger).

Daarom stellen wij voor om het bedoelde onderdeel van het grondwetsartikel aan te vullen en meer bepaald om de instemming van het parlement in te schrijven voor deelname of verlenging van de Belgische strijdkrachten aan operaties in het buitenland. Een gelijksoortige bepaling is ingeschreven in het Verenigd Koninkrijk en in de Verenigde Staten van Amerika (*War Powers Act of 1973*, volgens hetwelk het congres moet instemmen met het sturen van troepen naar het buitenland).

Dirk VAN DER MAELEN (sp.a)

Patrick MORIAU (PS)

David GEERT (sp.a)

PROPOSITION

Article unique

L'article 167, § 1er, alinéa 2, de la Constitution, est complété par la phrase suivante:

"Lorsque le pays n'est pas en état de guerre, le Roi décide, avec l'accord des Chambres législatives fédérales, de la participation ou de la prolongation de la participation des forces armées belges à des opérations à l'étranger".

20 juillet 2010

VOORSTEL

Enig artikel

Artikel 167, § 1, tweede lid, van de Grondwet wordt aangevuld met de volgende zin:

"Als het land niet in staat van oorlog is, beslist de Koning met instemming van de federale Wetgevende Kamers over de deelname of verlenging van de deelname van Belgische strijdkrachten aan operaties in het buitenland.".

20 juli 2010

Dirk VAN DER MAELEN (sp.a)

Patrick MORIAU (PS)

David GEERT (sp.a)